

Kabul Serena Hotel.

Är det på låtsas eller bara på riktigt?

TEXT: JOHAN RAHM

Är det på låtsas eller bara på riktigt? Ett femstjärnigt lyxhotell som vältrar sig mitt inne i dammiga Kabul?

Man nyper sig... men jo, där breder något nypusats funkis-artat ut sig över ett helt kvarter. Närmaste grannarna är presidentpalatset, Zarnegarparken och den franska skolan Lycée Francais Esteqlal. Tiggare på gatan. Fjället i bakgrunden. Ståtliga tallar i solsken. En vacker dag finns allt. Så sant som det står broderat på en bonad.

Kabul Serena Hotel invigdes av president Karzai i november förra året. Det sticker i ögonen på somliga. Hur överflödet skär sig mot fattigdomen. I lika hög grad som trashankarna och de många nybyggda jättevillorna också gör det. De som ser ut som bröllops-tårtor, fast med fönster och dörrar.

Det är Kabul 2006, vad man än tycker om det. Det finns de som säger att Kabul Serena är ett troligt mål för en attack om det blir oroligheter. Kanske för att det är just där kontras-

terna blir som knivskarpast. Och att dessutom huvudägaren inte är helt okontroversiell i alla religiösa läger.

Andra ögon ser det som ett framtidshopp rätt upp i luften. Att våga investera 36,5 miljoner amerikanska dollar, bortåt 290 miljoner kronor i ett hotell i Afghanistan. Då ser man onekligen ljusst på framtiden. Blåögt eller ej – hotellet byggdes med lån från Världsbankens IFC, International Finance Corporation. Därtill en anseilig summa från den nederländska utvecklingsbanken FMO samt fem miljoner dollar från norska statens Norfund, som investerar i tredje världen.

Men lejonparten av dollarmiljonerna kom från Aga Khan Development Network. Aga Khan, det var han som gifte sig med Rita Hayworth, på sin tid världsberömd filmskådespelerska. Det var för mer än 50 år sedan, båda två har gått bort, men titeln och pengarna har vandrat vidare.

En annan Aga Khan leder nu den mest framträdande grenen av ismaeliterna, en trosriktning inom shia-islam. Rötterna går tillbaka till 700-talet då en grupp shiiter vägrade acceptera valet av Musa till den sjunde imamen.

Rita Hayworth var en gång i tiden gift med Aga Khan.

I protest utsåg de hans bror Ismael till imam. Ismaeliterna är spridda över världen. I Afghanistan utgör de mindre än 2 procent av befolkningen. Ismaeliterna ses ofta med misstänksamhet av andra muslimer i Afghanistan. Långt ifrån alla betraktar dem ens som muslimer.

Aga Khan Development Network

(AKDN) består av nio organisationer som verkar inom hälsa, utbildning, kultur och ekonomisk utveckling, oftast på landsbygden. De är verk-samma främst i Afrika och Asien. Aga Khan Foundation (AKF) är en av de största biståndsorganisatio- nerna i Afghanistan med sina 10 000 anställda. Kabul Serena kontrolleras av det vinstdrivande Aga Khan Fund for Economic Development (AK- FED), som också äger Roshan, en av de ledande mobiltelefonoperatörerna i landet.

Nå. Nu ska vi besöka Kabul Serena.

Beväpnade vakter vid grindarna synar oss från topp till tå. Som på en flygplats: metalldetektorer att träda igenom, blipp och pip, rotande i väskor, kroppsvisitation av oss tvivelaktiga. Sedan är vi godkända. Förutsatt att vi också har pengar. Det var väl det vi såg ut att inte ha tillräckligt av.

För vem lägger 280 kronor på en brunch? Inte jag, men nu gör jag det för repor- tagets skull, ur egen ficka. Det är fredag och helg, sen förmiddag. I lobbyn ett stilla sorl av röster och fontäner dämpat av afghanska mattor på ljus marmor importerad från Oman. De helglediga drar sig mot matsalen. Det är många gymnastikskor med amerikaner i. Men också många afghaner.

Vid bordet bredvid diskuteras det på dari. Så mycket förstår jag att det handlar om affärer, som det stundtals behövs talas tyst om. Jag får konstiga blickar när jag alltför uppenbart tjuvlyssnar och antecknar. Men se där kommer en grupp kineser, affärsmän även de, ser de ut som. Och efter bara ett par minuter byts den västerländska, klassiska musiken ut mot kinesi- sisk dito. Det kan man kalla service.

Hur många viktiga svenskar krävs det för att man ska få höra Petter- son-Berger i högtalarna?

Det är i första hand affärsmän som står för beläggningen på 45 procent

av de 177 rummen. De minst dyra kostar 250 USA-dollar natten. De lockas hit av allt som behöver byggas upp i landet, de stora kontraktet och pengarna. Andra kommer hit för att sondera terrängen, knyta kontakter. Först till kvarn tjänar mest.

– Det har med imagen av Afgha- nistan att göra. Innan hotellet öpp- nades fanns det bara andra klassens hotell för affärsmän att bo på. Vårt femstjärniga hotell är ett av flera tecken på en normalisering, att det nu är dags att komma hit och investera, tror Christopher Newbery, som är vd för Kabul Serena.

Utveckling genom affärer är filoso- fin bakom hotellets existens. När- mare 400 har jobb har skapats med förhållandevis hyfsade anställnings- villkor. Grundlönen är 150 dollar i månaden, men de flesta tjänar mer än så. Det är löner som ofta går till familj och släkt. Uppskattningsvis

5 000 afghaner får hela eller delar av sin försörjning genom Kabul Serena. Man använder sig av lokala leverantö- rer så långt det går. Vinsten – om det blir någon sådan i framtiden – kommer gå

oavkortat till nya utvecklingsprojekt inom AKDN.

Men hur mycket kan en människa sätta i sig innan hon sprängs i ett av världens fattigaste länder? Visst, det är smaklöst. Men smakar gott gör det. Bord efter bord arbetar vi oss igenom, långsamt men slarvigt. Jag är mätt redan efter frukten, müslin, yog- hurten, ostarna, marmeladerna, brö- det och teet. Då återstår alla sallader, juicer, den långa raden av varmrätter, kallskuret, woken, sushin, soppor- na, och inte minst desserten, ett helt bord dignande av bara efterrätter!

Vi nästan storknar. Det stånkas ut till lobbyn, ut genom de snidade portarna till solen och ett mer vanligt förekommande Kabul. En gång räcker. Ett par djupa andetag och vi fylls till bredden. ■

” De helglediga drar sig mot matsalen. Det är många gym- nastikskor med amerikaner i. Men också många afghaner.